

Laki

oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 12 ja 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 12 §:n 3 momentti ja 24 §:n 3 momentin 3 ja 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 17 luvun 12 §:n 3 momentti laissa 43/2019 sekä 24 §:n 3 momentin 3 ja 4 kohta laissa 731/2022, seuraavasti:

17 luku

Todistelusta

12 §

Syyttäjälaitoksesta annetun lain (32/2019) 23 §:n 1 momentissa tarkoitettulla henkilöllä sekä poliisiin tai muun rikostorjunnasta huolehtivan viranomaisen henkilöstöön kuuluvalla on velvollisuus kieltäytyä todistamasta poliisilain 7 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tiedosta. Syyttäjällä sekä poliisiin tai muun rikostorjunnasta huolehtivan viranomaisen henkilöstöön kuuluvalla on oikeus kieltäytyä todistamasta poliisilain 7 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tiedosta. Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehellä on oikeus kieltäytyä todistamasta vankeuslain (767/2005) 19 luvun 10 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tiedosta. Tuomioistuin voi kuitenkin velvoittaa henkilön todistamaan, jos:

- 1) syyttäjä ajaa syytettä rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta;
- 2) tiedon ilmoittamatta jättäminen voisi loukata asianosaisen oikeutta puolustautua asianmukaisesti tai muuten asianmukaisesti valvoa oikeuttaan oikeudenkäynnissä; ja
- 3) luottamuksellisesti tietoja tai vihjetietoja antaneen henkilön taikka valeostajana tai peite-toiminnassa toimineen henkilöllisyyden ilmaiseminen ei ilmeisesti aiheuta vakavaa vaaraa hänen tai hänen läheistensä turvallisuudelle.

24 §

Seuraavien esitutkinnassa videotallenteeseen tai siihen rinnastettavaan muuhun kuva- ja äänitallenteeseen tallennettua kuulustelua voidaan kuitenkin käyttää todisteena, jos syytetylle on varattu asianmukainen mahdollisuus esittää kuulusteltavalle kysymyksiä:

- 3) rikoslain 20 luvun 1—5 tai 8—16 §:ssä tarkoitettun seksuaalirikoksen tai rikoslain 25 luvun 3 tai 3 a §:ssä tarkoitettun ihmiskaupan tai törkeän ihmiskaupan 15—17-vuotias asianomistaja, joka ei halua tulla oikeudenkäyntiin kuultavaksi;
- 4) rikoslain 20 luvun 1—5 tai 8—16 §:ssä tarkoitettun seksuaalirikoksen tai rikoslain 25 luvun 3 tai 3 a §:ssä tarkoitettun ihmiskaupan tai törkeän ihmiskaupan 18 vuotta täyttänyt asianomistaja, jos kuuleminen oikeudenkäynnissä vaarantaisi hänen terveystensä tai aiheuttaisi muuta vastaavaa merkittävää haittaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2023.

HE 217/2022 vp
LaVM 30/2022 vp
EV 305/2022 vp

Helsingissä 23.3.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson